

[Kjeldgaard Iversen.]

kun få modstanderen til også at spille på musklerne. Muligheden for en fredelig udvikling er så meget større, som der næppe findes nogen, hverken i øst eller vest, som har lyst til krig eller kan opnå nogen fordel deraf, hvorimod uviljen mod krig er udbredt i alle lande og ikke mindst hos dem, der led mest under den sidste krig. Alene dette vil virke fremmende for freden. Derimod vil jeg ikke undlade at pege på, at den øgede aktivitet, som rustninger fremkalder, kan bevirke, at store kredse bliver økonomisk interesseret i og afhængige af en passende oprustning eller en passende international uro, som kan begrunde en oprustning. Det er for verdensfreden en meget farlig udvikling, og det må være regeringens og rigsdags første opgave at hindre den opfattelse i at brede sig, at krigsforberedelser kan afhjælpe arbejdsløshed og for ringe økonomisk aktivitet. Må jeg derfor kraftigt advare mod at anvende f. eks. kasernebyggeri eller andre militære anlæg som led i bekæmpelsen af arbejdsløshed eller eventuelt større indkaldelser af hæren i samme øjemed.

Ser dette høje ting da ikke, at udviklingen i de sidste år er gået imod al sund fornuft? Kan nogen i dette høje ting forestille sig denne udvikling fortsat eller forestille sig et endeligt begrænset mål for anstrengelserne? Udfra min faste overbevisning om, at man ikke kan vinde freden med krigens midler, men at man for at nå freden, nå dette mål, som vi alle er enige om at stræbe mod, udelukkende må anvende fredelige midler, opfordrer jeg de medlemmer, der endnu kan handle uden at være undergivet den angstpsykose, som har grebet verden, til at standse denne udvikling, medens vi endnu har mulighed for det.

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft):

Jeg vil gerne takke de ærede ordførere hr. Hans Hedtoft, hr. Elgaard, hr. Bøgholm og hr. Viggo Starcke for de udtalelser, de har fremsat under denne debat. Uden at gå ind på detaljer eller nuancer kan man efter disse udtalelser fastslå, at der er enighed om hovedlinierne i den danske udenrigspolitik, således som jeg har givet udtryk derfor, idet disse hovedlinier har fundet tilslutning fra de fire ordførere, jeg nævnte. Vi har nu hørt, at to medlemmer af retsforbundet er af en anden op-

fattelse end partiets ordfører, men det ændrer ikke den kendsgerning, at disse hovedlinier har fundet denne vide tilslutning. Det er der tryghed ved, thi det må naturligvis for enhver regering og for enhver udenrigsminister være et formål, at der bagved den politik, der føres på landets vegne i forhold til andre stater, står en så bred tilslutning som muligt såvel i rigsdagen som i befolkningen.

Det radikale parti har ikke kunnet give tilslutning; men jeg vil dog gerne sige, at selvom dette er tilfældet, ved vi om det radikale parti, at det handler udfra demokratiske motiver, at det tænker om livet og samfundsformen og målet for menneskene på samme måde som vi. Derfor er det også således, at vi alle modsætninger til trods kan tale sammen. Vi kan argumentere mod hinanden, vi kan være uenige, men hos begge parter vil der steds være den hensigt at søge gennem saglig argumentation at nå frem til enighed, fordi vort mål, når det kommer til stykket, er det samme. Det kan man ikke sige om det kommunistiske parti, og derfor er der her en fundamental modsætning. Jeg har sagt det tidligere og vil gerne gentage det, at skønt jeg ærlig talt ikke i dag kan have meget håb derom, tror jeg alligevel, at vi ikke må tabe det mål af syne at få alle demokratiske partier samlet bag rigets udenrigspolitik.

Jeg skal derefter vende mig til nogle af de udtalelser, der er blevet fremsat af de forskellige ærede ordførere. Venstres ordfører, det ærede medlem hr. Elgaard, spurgte mig, om man fra dansk side ville støtte et eventuelt forslag om at henvise selve spørgsmålet om De Forenede Nationers kompetence til at behandle klagerne over det franske styre i Tunis og Marokko til Den internationale Domstol i Haag. Jeg kan hertil svare, at såfremt der bliver stillet forslag derom og der er en overvejende stemning derfor, vil man fra dansk side yde sin medvirken dertil.

Det ærede medlem kom i sin tale ind på Oslosamarbejdet, Oslokonventionerne og Oslodeklarationerne og ytrede ønske om, at et sådant samarbejde også nu måtte kunne etableres under den ene eller den anden form. Det såkaldte Oslosamarbejde fandt udtryk dels i Oslokonventionen af 1930, dels i Haagarrangementet af 1937 og dels i den såkaldte Oslokonvention af